

Чудотворната икона на Арбанашкия манастир

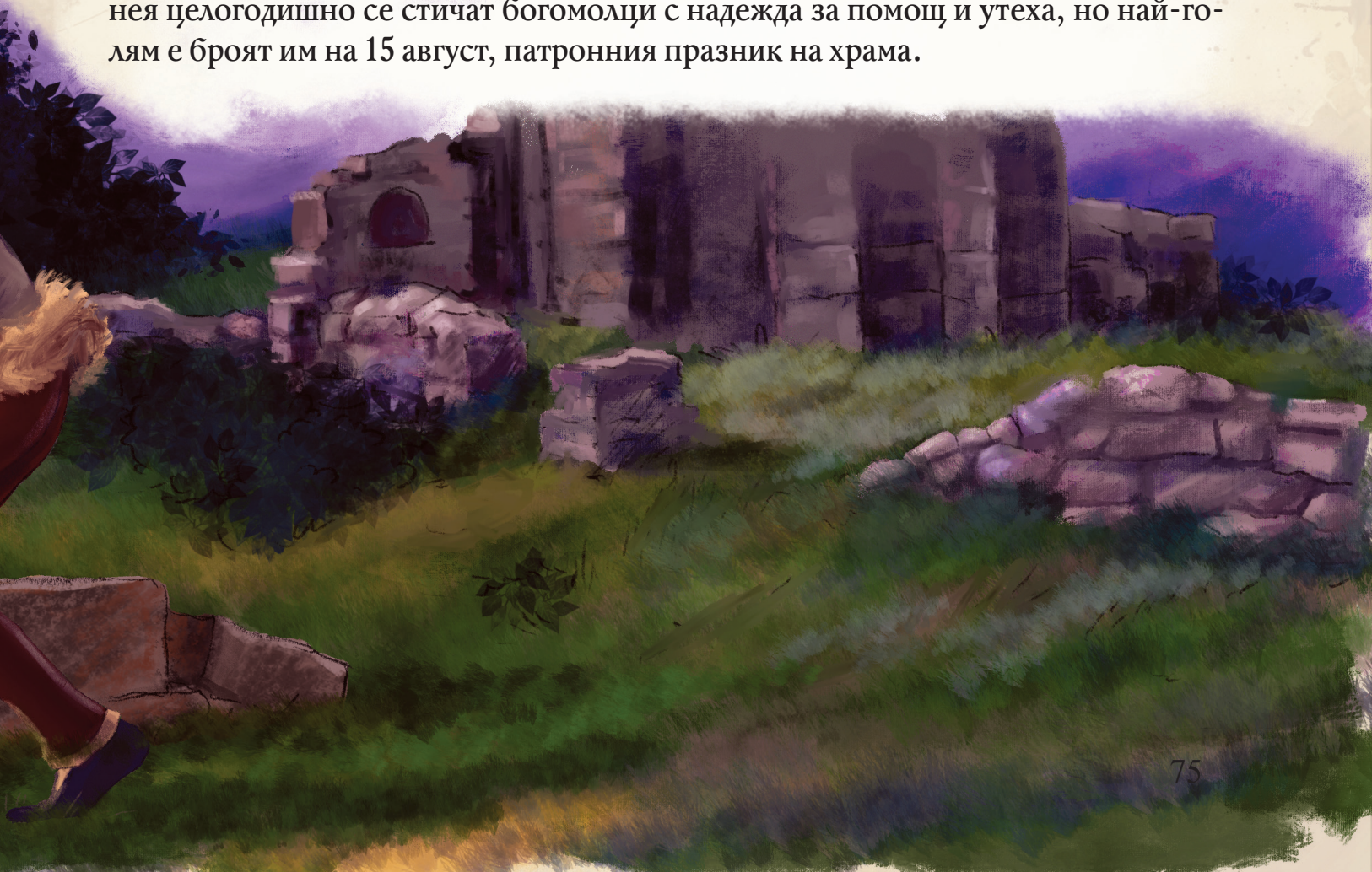
Арбанаси е красиво селце в Централна северна България, разположено на високо плато, което разделя двата най-големи града в областта: Велико Търново и Горна Оряховица. Неговите калдъръмени улички и стари каменни къщи с високи столбори, почти като крепости, пазят спомена за далечни времена и минала слава.

В Арбанашкия манастир „Успение Богородично“ се пази ценна реликва – чудотворна икона на Св. Богородица Троеручица. На иконата е поставена допълнителна сребърна ръка, откъдето идва и името ѝ. Появата ѝ е свързана с една легенда. Според нея манастирът „Успение Богородично“ възникнал още по време на Втората българска държава. Малко по-късно Богородица се явила на атонски монах иконописец и му наредила нейната икона да бъде пренесена във Велико Търново, в манастир, посветен на Св. Богородица. Веднага след пристигането си иконата проявила своето чудотворство, като излекувала детето на богат търговец.

Когато турците завладели България и наближили Търновград, монасите скрили иконата в скривалище в зида на църквата. Скоро намерили смъртта си, а манастирът бил разорен и опожарен... След много години едно овчарче, което пасяло стадото си по тия места, дочуло жаловит плач, сякаш майка оплаквала загубеното си чедо. Звуците като че ли долитали изпод земята и момчето не могло да открие нищо. След като този плач се повторил няколко пъти, то извикало своя господар – набожен богат и милостив човек. Той помислил, че е станало нещастие или дете се е загубило тъмнината. Повикал слугите си, взели свещи и отишли да видят какво става. В развалините на манастира открили иконата на Св. Богородица. Оттогава започнали да я наричат и „плачеща“, тъй като Богородица тъгувала, че толкова време е стояла затрупана. От този момент започнало и възобновяването на манастира. Смята се, че това е станало около 1680 г.

Още с изваждането на иконата се случило ново чудо: едно нямомомче турче за пръв път отворило уста пред иконата и казало: „Свещите горят“. Малко по-късно пред нея се излекувало и детето на търновския паша, който дарил пари за монашески килии. Освен че лекувала и давала сили, чудотворната икона в Арбанаси на няколко пъти предпазвала манастира от пълно унищожаване. Говори се също, че помагала най-много на бездетни жени да заченат и да родят здрави рожби. Почитта към чудотворната икона продължава и до днес. При нея целогодишно се стичат богомолци с надежда за помощ и утеха, но най-голям е броят им на 15 август, патронния празник на храма.

Предание за Каменните гъби

Внушителни, почти триметрови скали във формата на гигантски гъби се издигат край с. Бели пласт, Кърджалийско. Затова и народът ги нарича Каменните гъби и всеки, който ги е видял, дълго разказва за тях. Природата ги е сътворила в багри, които създават илюзия за истински гъби – „пънчетата“ им имат розов оттенък, а „шапките“ – сивозелен цвят. Това оцветяване се дължи на различните минерали в състава на скалите. Учените предполагат, че на мястото на Каменните гъби в дълбока древност е имало вулкан, който обаче се е намирал на дъното на море. Когато водата се оттеглила, дъждът, слънцето и вятърът като скулптори изваяли гъбите в днешния им вид. Местните хора ги наричат *Мантаркая*, което от турски значи Скални гъби.

За появата им се разказва предание. Един въглищар на име Радуил и четирите му дъщери си живеели щастливо в древната крепост Перперикон, недалеч от Кърджали. След като майката си отишла от този свят, деvojките заедно с баща си се грижели за земята, отглеждали зърно за хляба и памук, за да си изпредат и изтъкат ризите. Момичетата били чевръсти и работливи, помагали на баща си за всичко. Гледали да не излизат извън крепостта сами, освен когато ходели да търсят вода, защото тя трудно се намирала и все не достигала. Един ден те тръгнали за вода и както си вървели из пътя със стомните в ръце, зад тях се появили група разбойници, които ги подгонили. Деvojките хукнали да бягат, но, тичайки, изплашили коня на водача. Конят се изправил на задните си крака, разбойникът паднал на земята и, за зла беда, се ударил смъртоносно.

Четирите момичета продължили да бягат, но ги застигнал един от разбойниците – най-добрият приятел на загиналия главатар. Той замахнал с ятагана и безмилостно отсякъл главата на първата от четирите дъщери. И тогава станало нещо невиждано – щом главата докоснала земята, тя изведнъж се превърнала в голяма каменна гъба. Злодеят замахнал и покосил и другите две сестри. Изникнали още две гигантски гъби. Изплашил се разбойникът, слязъл от коня, но преди да убие последното деvojче, главата ѝ сама се превърнала в каменна гъба. Ужасен, той се метнал на коня си и понечил да избяга, но още при първата крачка на жребеца и двамата се превърнали в черна скала. Затова в близост до Каменните гъби има самотна канара, която носи името *Каратене* (на турски – Черен хълм).

Вярва се, че Каменните гъби могат и да лекуват. Ако се сложи във вода камъче от тях за една нощ, то я изчиства и с тази вода могат да се лекуват различни болести. Местните хора казват, че пият от „живата вода на камъка“.

Съдържание

КАК МАЙСТОР МАНОЛ ПОСТРОИЛ ДЖАМИЯТА В РАЗГРАД.....	2
НОС КАЛИАКРА И ПОРТАТА НА ЧЕТИРИДЕСЕТТЕ ДЕВИЦИ	5
ПИРИНСКИТЕ ЕЗЕРА И САМОДИВИТЕ	6
ЛЕГЕНДА ЗА ЗАСЕЛВАНЕТО НА ПЛОВДИВ.....	8
БЕЛОГРАДЧИШКИТЕ СКАЛИ	10
ПРЕДАНИЕ ЗА ЗАЛИВА АТЛИМАН	12
КРЪСТОВА ГОРА.....	14
ВЕЛИКО ТЪРНОВО И ЗАВЛАДЯВАНЕТО МУ ОТ ТУРЦИТЕ.....	16
ПОБИТИТЕ КАМЪНИ КРАЙ ВАРНА.....	19
ЗЛАТНАТА КОЛЕСНИЦА НА ЦАР ИВАН ШИШМАН В КАЙЛЪКА	20
ВАСИЛ ЛЕВСКИ В ПРЕОБРАЖЕНСКИЯ МОНАСТИР	22
ПРЕДАНИЕ ЗА РЕКА ЕНЕВКА	24
РАБИШКОТО ЕЗЕРО КРАЙ ПЕЩЕРА МАГУРАТА	26
ЗА ИМЕТО НА СТАНИМАКА (ДНЕС АСЕНОВГРАД).....	28
КАДИН МОСТ В С. НЕВЕСТИНО.....	30
ПРЕДАНИЕ ЗА КАМЕННАТА СВАТБА КРАЙ КЪРДЖАЛИ	32
ВРЪХ ТОДОРИНИ КУКЛИ	35
ЧЕПИНСКИЯТ ЗМЕЙ, ИЛИ КАК Е ВЪЗНИКНАЛО ЧЕПИНСКОТО КОРИТО	36
РОДОПСКОТО СЕЛО ЮГОВО И НЕГОВИТЕ СВРЪХЕСТЕСТВЕНИ ОБИТАТЕЛИ	38

ЕЗЕРОТО КЛЕПТУЗА КРАЙ ВЕЛИНГРАД И МОМА КЛЕПТА.....	41
КАМЕННАТА ПИТА: СКАЛНИЯТ ПАРАКЛИС НА СВ. ПЕТКА В ТРЪН	42
МОМИНАТА ЧЕШМА В РАЗГРАД.....	44
СИНИТЕ КАМЪНИ КРАЙ СЛИВЕН	47
ПРЕДАНИЕ ЗА ОСНОВАВАНЕТО НА КОТЕЛ.....	48
ВРЪХ ВИДА И КРЕПОСТТА МОМИНА ПОБЕДА КРАЙ КОТЕЛ	50
ПЕЩЕРАТА ДЯВОЛСКОТО ГЪРЛО	52
ИЗВОРЪТ НА БЕЛОНОГАТА КРАЙ ХАРМАНЛИ.....	54
ЛЕГЕНДА ЗА ВЪЗНИКВАНЕТО НА СОФИЯ	56
ПРОХОДЪТ ТРАЯНОВИ ВРАТА	58
АЯЗМОТО В СТАРА ЗАГОРА.....	60
МЕСТНОСТТА ЗЛАТНИЯТ РОГ В ЯМБОЛ	62
ЗА ИМЕТО НА ГР. ТЪРГОВИЩЕ	64
ЛЕГЕНДА ЗА РЕКИТЕ МАРИЦА, АРДА И ТУНДЖА	66
СВЕТИЛИЩЕ НА НИМФИТЕ КРАЙ С. КАСНАКОВО	69
ТОМБУЛ ДЖАМИЯ В ШУМЕН	70
ПРЕДАНИЕ ЗА ШУМЕНСКАТА КРЕПОСТ.....	73
ЧУДОТВОРНАТА ИКОНА НА АРБАНАШКИЯ МАНАСТИР	74
ПРЕДАНИЕ ЗА КАМЕННИТЕ ГЪБИ	77